

Eén kind, één plan, onder lokale regie

Gemeenten krijgen meer dan voorheen de regie over het lokale jeugdbeleid. Gemeentelijke taken zijn onder meer de functies in het kader van het preventief jeugdbeleid die aansluiten bij de WMO: voorlichting, signalering, toeleiding, licht pedagogische hulp en coördinatie van zorg. Maar ook de jeugdgezondheidszorg, het veiligheidsbeleid, onderwijs en jeugdzorg maken deel uit van deze regietaak. Het Nederlands Jeugdinstituut / NJi ondersteunt gemeenten bij het aanbrengen van samenhang in de jeugdzorgketen, de invoering van het Centrum voor Jeugd en Gezin en de ontwikkeling van een effectief aanbod aan werkzame interventies, afgestemd op de lokale zorgvraag.

Centrum voor Jeugd en Gezin

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) moet binnen elke gemeente de plek worden waar ouders, kinderen en professionals snel hulp krijgen. Binnen het CJG werken de consultatiebureaus intensief samen met scholen, kinderopvang en andere voorzieningen waar ouders veel komen. Het NJi ondersteunt de visieontwikkeling van uw Centrum voor Jeugd en Gezin en zorgt voor de ontwikkeling en invoering van oudervoorlichting, signaleringsinstrumenten en programma's voor opvoedingsondersteuning. Wij adviseren over het beste zorgaanbod en de meest efficiënte zorgcoördinatie. Wij onderzoeken de afstemming met het basistakenpakket jeugdgezondheidszorg, de onderwijs- en zorgstructuur en de provinciale jeugdzorg, zodat een sluitende keten ontstaat. Het NJi bevordert de samenwerking met het maatschappelijk werk en huisartsen, en het leveren van maatwerk aan gezinnen, waardoor die meteen de juiste hulp ontvangen.

- Zie www.nji/opvoedingsondersteuning en het Themadossier CJG op www.nji.nl

Nederlands Jeugdinstituut / NJi

Het Nederlands Jeugdinstituut / NJi is hét expertisecentrum over jeugd, jeugdzorg en opvoeding. Onze missie is het bevorderen van de lichamelijke, cognitieve, psychische en sociale ontwikkeling van jeugdigen én van de sociale en pedagogische kwaliteit van de wereld waarin zij leven. Jongeren moeten gezond kunnen opgroeien, zich optimaal kunnen ontwikkelen en als dat niet mogelijk is, moet er een sluitende, kwalitatief goede zorg voor hen zijn. Om dit te realiseren wil het NJi samen met professionals en beleidsmakers de zorg- en dienstverlening aan jeugdigen en hun opvoeders beter en doelmatiger maken.

Door onze kennis van de beroepspraktijk kunnen wij als geen ander een brug slaan tussen wetenschap, beleid en hulpverlening. Uitgangspunt is altijd de kennisbehoefte van het veld.

Zorgadviesteams

Zorg- en adviesteams (ZAT's) verbeteren de hulpverlening aan leerlingen met psychosociale problemen, bevorderen hun evenwichtige ontplooiing en voorkomen voortijdige schooluitval. Het NJi stimuleert de structurele samenwerking tussen onderwijs, jeugdzorg, maatschappelijk werk, politie en leerplicht. Het NJi initieert en ondersteunt de kwaliteitsverbetering van ZAT's en de aansluiting met het CJG. Voor medewerkers verzorgt het NJi praktische trainingen. We ondersteunen gemeenten, schoolbesturen en instellingen bij het ontwikkelen en implementeren van een dekkende zorgstructuur.

- Zie www.zats.nl

Brede school en Buitenschoolse opvang

'Brede scholen' hebben als doel de ontwikkeling van alle kinderen te stimuleren. Daarmee is deze samenwerking tussen scholen en instellingen voor opvang, welzijn, cultuur en sport niet alleen een effectief wapen tegen dreigende ontwikkelingsachterstanden, maar ook een verantwoorde manier om buitenschoolse opvang te realiseren. Het Nederlands Jeugdinstituut heeft al honderden scholen en tientallen gemeenten ondersteund bij het opzetten van buitenschoolse opvang. Het NJi inventariseert welke activiteiten een brede school zou moeten aanpakken, adviseert over een passend pedagogisch concept en begeleidt de ontwikkeling van lokale programma's. Het NJi heeft verschillende cursussen om coördinatoren bij te scholen en evalueert bestaande samenwerkingsvormen.

- Zie www.nji.nl/bredeschool

VVE / Harmonisatie kinderopvang

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) is een erkend middel om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren en taalachterstanden te bestrijden. Samenvoeging van

peuterspeelzalen en kinderopvang kan bovendien de kwaliteit van de educatie verhogen, zodat de kansen van kinderen toenemen.

Het Nederlands Jeugdinstituut ondersteunt gemeenten bij de ontwikkeling van een doelmatig VVE-beleid en harmonisatie van de kinderopvang. Het assisteert bij het ontwerpen van een pedagogische aanpak en kwaliteitsbeleid voor

kinderdagverblijven. Het NJi heeft zelf diverse werkzame methodieken in huis, die we via training overbrengen op peuterleidsters en gezinsbegeleiders.

- Zie www.nji.nl/ontwikkelingsstimulering en www.nji.nl/kinderopvang

Preventie en aanpak kindermishandeling

Het *Actieplan Kindermishandeling* van de regering moet gezinsdrama's in de toekomst voorkomen. Het Nederlands Jeugdinstituut is door minister Rouvoet aangewezen om het Actieplan vóór 2011 landelijk dekkend te maken en in te bedden in het lokaal preventief jeugdbeleid.

Kern van de nieuwe aanpak is een sluitende keten van preventie, signalering en snelle zorg. Het NJi werkt samen met gemeenten en provincies aan deskundigheidsbevordering van professionals en snelle processen. Wij trainen praktijkwerkers in het herkennen van signalen en het reageren op vermoedens van kindermishandeling. Wij begeleiden de invoering van meldprotocollen in organisaties en de afstemming met landelijke jeugdzorgprogramma's als *Beter Beschermd*.

- Zie www.nji.nl/kindermishandeling

Integrale aanpak

Het Nederlands Jeugdinstituut / NJi streeft naar een integrale aanpak waarin wij het totale gemeentelijke beleidsproces op het gebied van jeugd ondersteunen met informatie, advies, ontwikkeling en onderzoek. Uw vraag is ons aanbod:

- in kaart brengen van jeugdproblematiek
- effectiviteitsonderzoek bestaande opvoedzorg
- ontwerp integrale beleidsvisie
- invulling gemeentelijke pedagogische functies
- afstemming tussen ketenpartners
- invoering hulpprogramma's en signaleringsinstrumenten
- evaluatie van resultaten.

Veilige wijken

Om de leefbaarheid in wijken te bevorderen begeleidt het Nederlands Jeugdinstituut samenwerkingsprojecten van buurt-, onderwijs- en sportorganisaties die een positieve vrijetijdsbesteding en een gezonde leefstijl aanbieden (de zgn. BOS-projecten). In het jeugd- en jongerenwerk stimuleren wij de participatie en sociale competentie van zowel allochtone als autochtone jongeren.

Wij ontwikkelen ook lokale projecten op maat om overlast en kleine criminaliteit te bestrijden. Een belangrijk onderdeel van deze aanpak is Communities that Care (CtC), een Amerikaanse preventiestrategie die het NJi aanpast aan de Nederlandse situatie. Vanuit CtC komen effectieve programma's op gang voor alle leeftijdsgroepen in de domeinen gezin, school, jeugdwerk en wijk.

- Zie www.ctcholland.nl

NJi Databank
Effectieve
Interventies Jeugd
De NJi Databank Effectieve Interventies Jeugd biedt een actueel overzicht van erkend werkzame en veelbelovende programma's voor jeugd- en gezinshulpverlening. Alle informatie is gratis toegankelijk op www.nji.nl/jeugdinterventies.

Adresgegevens

Nederlands Jeugdinstituut / NJi
Catharijnesingel 47
Postbus 19221
3501 DE Utrecht
T: (030) 230 63 44
F: (030) 230 63 12
W: www.nji.nl

NJi Infolijn

De NJi Infolijn wijst bellers de weg naar het beste antwoord op hun kennis- of onderzoeksvraag. U kunt de Infolijn bereiken op werkdagen van 9 tot 13 uur, telefoon (030) 230 65 64. Uw vraag is eveneens welkom via e-mail: infojeugd@nji.nl

© NJi 2007

Tekst: Ton Ceelen

Foto's: Bettina Neumann, Patrick Sheándell O'Carroll (PhotoAlto)